

krivice, katere utegne liberalna večina državnega zbora katoliški cerkvi storiti. Vi niste volili liberalca, niste pomnožili liberalne večine, in to Vas naj tolaži, ker je dandenešnji res grešno pred Bogom, sovražnike sv. cerkve voliti v zastope. Slava torej poštenim volilcem!

Obrnimo se v Mariborski in Slovenskograški polit. okraj. Tukaj so zloženi najbolj od nemškutarstva spodjedeni, od mest in trgov okuženi sodnijski okraji. In pri vsem tem je tudi tukaj manjšina narodnih glasov za gosp. prof. Pajka toliko bila, da preglasno vsemu nemškutarskemu svetu oznanuje, da Slovenci še živimo ter smo — kljubu grozni spridenosti kmečkih volilcev okoli Maribora in Bistrice in ob Dravi proti Koroškemu — vendar še prekreпки za — narodni pogin! —

Naš kandidat je imel v Slovenskogramskem in Marenberskem okraju izmed 64 glasov nadpolovično večino 33 glasov; v Konjicah 33 glasov, nasprotnik 25, v Mariborsko-Bistričkem okraju pa 68, nasprotnik Seidl pa 108 glasov. Zmagal je malik nemčurjev, Seidl, z vsem le z 29 glasovi v vseh 5 okrajih! — Ta razmera glasov je za prvokrat, ko smo skupej volili, tako spodbudljiva, da nas le za dalnje krepko delovanje navduševati zamore.

Našim vrlim narodnim volilcem, ki so v najhujših razmerah za pravično stvar kot skala pogumno stali, njim gre pred vsem slovenskim svetom očitna čast in hvala! Zmagali sicer še nismo, a premagani tudi nismo, ker štejemo — hvala Bogu — med kmeti vendar še toliko poštenih, zvedenih in značajnih mož, da se nasprotnik na stalno zmago nikdar več zanašati ne more. Torej slava Vam, poštene možje volilci, ki ste z glasovanjem za narodnega, poštenega kandidata rešili narodno čast v teh okrajih, rešili pa tudi svojo vest težke odgovornosti, katero so si nakopali vsi ti isti švedravci, ki so sovražniku Slovencev in kat. cerkve svoj podkupljivi glas dali. —

Slednjič še eno besedo do Vas, predragi gospod prof. Pajk! Vemo, da poznate prav dobro ustavno življenje, da Vas torej neugodni vspeh nikakor preplašiti ne more, kar tudi jasno kaže Vaš dandenešnji oklic na volilce. Pri vsem tem nas pa vendar žene prirska želja, da Vam svojo hvaležnost in spoštovanje očitno izrečemo. Razmere volilnega okraja, v katerem ste Vi, blagi gospod, kandidato prevzeli, in z vsemi močmi v kratkem času priprave za srečen vspeh delali, razmere v tem obširnem okraju so take, da je res junaške odločnosti in iskrenega domoljubja treba, da kdo tukaj kandidira. Da ste Vi to storili, in tako čast slovenskega imena v teh okrajih v obrambo vzeli, to, predragi gospod, je zasluga, ki Vam bo v zgodovini sloj. naroda ohranjena. Če se na tako nevarnem mestu tudi ne zмага, ne manjša to zasluge, marveč jo še povišuje. Na nevarno

mesto namreč ne stopi v boju sebičnež in strahopetnež, nego le junak, ki ve, da v hudem boju tudi on k splošni zmagi pripomaga, ki se sovražniku v najbolj nevarnem mestu nasproti postavi in ubrani, da še dalje ne udere. To ste storili Vi, blagi gospod, prevzemši kandidato, ter ste že zdaj celemu okraju pokazali, da je zmaga tudi tukaj mogoča, ako se bo po Vašem izgledu stanovitno in krepko delalo naprej.

Torej hvala in slava Vam!

Mariborskim in z njimi združenim slovenskim volilcem!

V imenu naše vkupne narodne stvari čutim se kot bivši Vaš kandidat prisiljenega, svojo najsrčnejšo zahvalo Vam za vse Vaše trude pri ravno skončanih volitvah izreči.

V tako težavnem razmérji volilnih okrajev, kateri so vidno navlašč zato takó združeni, da bi narodni kandidat prelehko ne zmagal, nij bilo že pri prvem poskusu zmage pričakovati; a manjšina naših glasov, katerih je bilo samó za 29 menj proti nasprotnemu kandidatu, kaže jasno in glasno, da je naša čast popolnoma rešena.

Mi se borimo za svoj narodni obstanek, za svojo prelepo domovino slovensko, za ravnopravnost in svobodnost slovenske narodnosti, sploh za najdražje svetinje, ktere kateri narod imeti more; našim nasprotnikom pa nij za drugo, kot za neomejeno vladarjenje nad nami in za vničenje vsega, kar je slovenskega. Zato pa je nadejati se, da bode naša volja, naša krepost in naša požrtvovalnost le množila in poviševala se; kajti je pri budnem našem delovanju mogoče in jako verjetno, da pri bodočih volitvah naše nasprotnike še bolj oslabimo, dokler končno mi zmagamo.

Bog poživi naš nazod!

Ne udajmo se nikdar!

Spoštovanjem

Vam vedno udani

Jan. Pajk.

V Mariboru, 21. okt. 1873.

Odprto pismo

volilnim možem „Avstrijske pravne stranke“ v Celjsko-Breškem volilnem okraju.

Dragi volilni možje, kateri ste včeraj v Celji in v Brežicah za mene glasovali, sprejmite za svojo neprestrašeno srčnost in možato stanovitnost kljub vsemu nasprotnemu nasilstvu in hujskanju moje najsrčnejšo zahvalo, — ne toliko v mojem imenu, kakor v imenu pravične in svete stvari, za katero se naša stranka bojuje.

Vaši glasovi so izvirali iz narodno čutečih in vernih src, in zato so moj in Vaš ponos.

Padli smo in vendar smo zmagali; kajti dokler so narodni volilci glasovali, je bila sijajna zmaga na naši strani; stali smo 142 naših glasov proti 87 nasprotnim glasom. Tolažljivo znamenje, da hočejo štajerski Slovenci tudi zanaprej ostati — Slovenci in verni kristjani.

Nemškutarji, največi sovražniki naše narodnosti, so mogli priskočiti, da so nasprotni stranki, ki se „s čisto narodnostjo“ ponaša, pomagali do zmage. In take zmage ji ne zavidamo.

Zatoraj ne obupajte! Stojte trdno, kakor dosihmal, takó tudi zanaprej v svojem verskem in narodnem prepričanju, slednjič vendar more zmagati pravična stvar. Povzdignimo torej z navdušenim glasom svoje geslo: Vse za vero, dom, cesarja!

V Mariboru 21. oktobra 1873.

Fr. Kosar,
kanonik.

Svojim prečastitim volilcem!

Vaša poštenost in značajnost me je izvolila za državnega poslanca.

Sprejemši poslanstvo iz Vaših rok v tem važnem trenutku, ko stojimo pred brezdomno občne zmešnjave, spačenosti in obožanja, ko vse križem in narobe gre, prevzamem težavno nalogo in veliko odgovornost!

Izrekajé Vam svojo srčno zahvalo za Vaše veliko zaupanje do mene, Vas zagotavljam, da se bom poprijel svoje naloge s tisto resnobno voljo, ki jo tirja vest in ljubezen do pravice in do Vas.

V Gradcu, dné 21. okt. 1873.

S posebnim spoštovanjem Vam iskreno udani
M. Herman.

Gospodarske stvari.

Bolezni pri purah.

(Konec.)

Navadna purja bolezen je driska. Najrajše se ta bolezen prikaže, ko se pure brijejo, izhaja pa iz presladke, posebno mehke testnate hrane. Pure, ki se hranijo z rženo moko, najgotoveje drisko dobijo. Tudi vsled prehlajenja, naj se že prehladijo v dežu in mrzlem zraku, alj kar je ravno tako mogoče, ob paši mokre trave, dobijo pure to bolezen. Bolne purice je treba spraviti na toplo mesto, ter jih hraniti s suho hrano. Priporoča se v ta namen posebno kaša iz kuhane grašice. Pijačo jim treba malo zasoliti, ali pa nekaj zelenega vitriola primešati.

Tudi driski nasprotno bolezen zapazujemo tu in tam pri puricah. V tem slučaju naj se jim daje dobro sesekana solata, v pijači se pa naj raztopi nekaj solitarja.

Ko se pure brijejo, so vedno bolj okorne in otožne, in se naj tedaj z njimi pazljivo ravna, ter se naj hranijo na toplem.

Kozičavost je podobna onej bolezni, ktero pri ovcah imenujemo kozice, ter se prikaže tudi pri starejih, najbolj pogosto pa pri mladih purah. Pure, od take bolezni napadenim se špiči in boleča postane koža okoli kljuna in v kljunu, pod perutama in bedrima. Bolezen je nalezljiva ter ti zamorejo od nje, ako jo zanemariš, cele črede pokrepati. Ako se je med purami kozičavost pojavila, bodi ti prva skrb, da bolene od zdravih odstraniš, da jim daješ vode, v kateri je na polič vode po eden lot zelenega vitriola (železnega vitriola) raztopljen; koristna je s poprom, dobro sesekanom česnom, koprom (anethum graveolens-Dill) itd. zmešana hrana. Mozolci se pomažejo z raztopljenim modrim vitriolom.

Nadušljivost. Ena vrsta te bolezni se prikazuje kot kašelj, kihanju podoben, in jo imenujemo, kakor tudi enako bolezen pri kokoših: piko ali pivko (Pipps, Pips), da si tudi prava pika ni. Pura drži pri tej bolezni kljun večidel odprt, in se hoče zadušiti.

Naduha izhaja od neke vrste črvov, ki se vgnjezdijo v dušku in njegovih vejicah. Takemu bolnemu purčetu se da po tri dni vsakokrat na večer po eden gran (kolikor tehta eno zrno bobca) kafe pozobati, in vsako jutro kozarček vode, v kateri se je pelin kuhal.

Prava pivka je podobna naduhi; pure drže kljun večidel odprt, nočejo zobati, se ločijo drugih in so rade na samem. Bolezen ima svoj sedež na jeziku. Ako odpreš kljun, opaziš, da jezik nima naravne barve, kakor pri zdravih purah, na kraju pa je obrašen s trdo škorjo. To kožico treba z nožem pazljivo odstraniti, jezik z vriskom (jesihom) izprati in s putrom pomazati. Dobro je tudi tako purče na toplem zaprto imeti, dokler ne okreva.

Mnogo trpé pure tudi od tekuti, uši in drugzega mrčesa, kar se vse zaredi v nesnažnih kurnjekih. Ako toraj želiš, naj bodo purani zdravi, spravi kurnjeke po zimi na toplo; skrbi, da bodo snažni, in napravi v njih tudi klince (špriklje), zakaj pure hočejo na širokih klincah sedeti, na tleh rade ne počivajo.

Kako globoko treba, da semena v zemljo pridejo? V živinski in gospodarski šoli na Danskem poskušal je prof. Jörgensen skoz več let, kako globoko naj bi razna semena v zemljo prišla. Skušnje so to-le pokazale: Pri sočivji nima posebnih nasledkov, ali se globeje, ali pa bolj površno seje alj sadi, le da globeje ne pride, kakor so rázori med njivami. Žita pa ljubijo globejo, vendar pa ne pregloboko lego. Druga semena, kakor: repno, deteljno, travno itd. tem bolj storé, manj ko so z zemljo pokrite.

(„Zag. g. list.“)